

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS ŠIAULIŲ IR TELŠIŲ APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, tel/faks. (8 5) 261 73 66, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.
Atstovo duomenys: Vilniaus g. 263, LT-76337 Šiauliai, tel/faks. (8 46) 39 98 22, el. p. siauliai@vaistaiga.lt,
Respublikos g. 32, LT-87333 Telšiai, tel/faks. (8 444) 56 128, el. p. telsiai@vaistaiga.lt

Telšių rajono savivaldybės tarybai

2020-03-03 Nr. (5.5)-TR5-20

Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriui
Imantui Motiejūnui

Kopija
Telšių rajono savivaldybės merui
Kęstučiui Gusarovui

T E I K I M A S

DĖL TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2013-03-21 SPRENDIMO NR. T1-136 “DĖL SAVIVALDYBĖS ĮMONĖS TELŠIŲ BUTŲ ŪKIO ĮSTATŲ PATVIRTINIMO”

Telšių rajono savivaldybės taryba 2013-03-21 sprendimo Nr. T1-136 „Dėl savivaldybės įmonės Telšių butų ūkio įstatų pavirtinimo“ 1 punktu patvirtino savivaldybės įmonės „Telšių butų ūkis“ (toliau - Įmonė) įstatus (toliau – Įstatai).

Vykdamas Telšių rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracinę priežiūrą, buvo įvertintas Įstatų teisėtumas ir nustatyta, kad jie neatitinka šiuo metu galiojančių Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo (toliau – Įstatymas) ir kitų teisės aktų nuostatų:

1) Įstatų 1.13 papunktis, numatantis, kad Įmonės savininko teises ir pareigas savivaldybė įgyvendina per *savivaldybės valdymo instituciją*, neatitinka Įstatymo 4 straipsnio 2 punkto nuostatų, reglamentuojančių, jog įmonės savininko teises ir pareigas savivaldybė įgyvendina per *savivaldybės vykdomąją instituciją*.

2) Įstatų 1.14 papunktis, apibrėžiantis Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos kompetenciją, neatitinka Įstatymo 4 straipsnio 4 dalies nuostatų, nustatančių įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos įgaliojimus:

- šiame papunktyje nėra numatyti Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos įgaliojimai tvirtinti įmonės metinius turto įsigijimo ir skolinimosi planus, metines pajamų ir išlaidų sąmatas;

- pagal 1.14.4 papunkčio nuostatas sprendimas dėl Įmonės vadovo skyrimo ir atšaukimo gali būti priimamas tik savivaldybės tarybai pritarus. Toks reikalavimas (apribojimas) nėra numatytas nei Įstatyme, nei Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimą savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-06-06 nutarimu Nr. 567 „Dėl Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2018-03-28 nutarimo Nr. 313 redakcija) (toliau – Tvarkos aprašas).

- 1.14.6 papunktis nesuderintas su Įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 7 punktu, pagal kurio nuostatas įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija tvirtina įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinį, o ne finansinę atskaitomybę;

- 1.14.7 papunktis neatitinka Įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 8 punkto nuostatų, numatančių, jog įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija gali parinkti tiek atestuotą auditorių, tiek audito įmonę įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditui atlikti.

3) Įstatų 1.17 papunktis neatitinka Įstatymo 4 straipsnio 7 dalies ir Tvarkos aprašo 5 punkto nuostatų, kurios nereikalauja savivaldybės tarybos sprendimo įmonės buveinės pakeitimo atveju. Be to, Įstatymo 4 straipsnio 7 dalyje aiškiai yra įvardinta, jog savivaldybės tarybos sprendimų projektus, reikalingus šioje dalyje nurodytiems sprendimams priimti, rengia savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucija, tai yra savivaldybės vykdomoji institucija.

4) Įstatų 2.1 papunktis numato, kad pakeistus Įmonės Įstatus tvirtina savivaldybės taryba. Tuo tarpu Įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 2 punkto ir 6 straipsnio 5 dalies nuostatos nustato, jog įmonės įstatus (įskaitant ir pakeistus) tvirtina įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija. Vadovaujantis Įstatymo 4 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatomis, savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija yra savivaldybės vykdomoji institucija (savivaldybės administracijos direktorius).

5) Įstatymo 11 straipsnio 7 dalies 1 punktą numato, kad įmonės vadovas atsako už įmonės veiklos strategijos projekto parengimą ir jo pateikimą valdybai, jeigu ji sudaroma, ir įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai. Įstatuose ši pareiga vadovui nenumatyta.

6) Atkreipiamo dėmesį į Įstatų 3.14 papunkčiu Įstaigos vadovui suteikiamą teisę vienvaldiškai sudaryti sandorius. Įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad įmonės įstatuose gali būti nurodyti sandoriai, kuriems sudaryti būtina turėti valdybos, o jeigu valdyba nesudaroma, – įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos išankstinį pritarimą.

7) Įstatų 4.6 papunktis neatitinka Įstatymo 12 straipsnio 6 dalies nuostatų. Įstatuose nenumatyta, kad kiti rezervai gali būti sudaromi tik po to, kai yra atliktas atskaitymas į privalomąjį rezervą. Skirstant finansinių metų pelną, kiti nepanaudoti rezervai, jeigu jų nenumatoma panaudoti, gali būti pervedami į paskirstytinąjį pelną (nuostolius).

8) Įstatų 4.10 papunktis neatitinka Įstatymo 13 straipsnio 6 dalies nuostatų. Įstatuose nenurodyta, kad sprendimo projektą rengianti valstybės ar savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija Vyriausybės nustatyta tvarka turi pagrįsti jo atitiktį Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytiems valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principams bei įvertinti dėl dalies įmonės turto perdavimo kitiems asmenims kylančią riziką tenkinti įmonės kreditorių reikalavimus Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ar savivaldybių biudžetų lėšomis.

9) Įstatų 4.11 papunktis neatitinka Įstatymo 3 straipsnio 9 dalies nuostatų. Įstatuose nenumatyta, kad tokio pobūdžio pranešimas, kurio privalomą skelbimą numato teisės aktai, turi būti skelbiami ir elektroniniame leidinyje viešioms pranešimams skelbti, kurį Vyriausybės nustatyta tvarka leidžia juridinių asmenų registro tvarkytojas.

10) Įstatų 6 skyriuje „Įmonės reorganizavimas, pertvarkymas ir likvidavimas“ nenumatyta, kad Įmonė gali būti pertvarkoma į viešąją įstaigą.

11) Įstatų 3.5 papunktyje numatyta Įmonės valdybos sudarymo tvarka, ta apimtimi, kuria numatyta, kad valdybos nariais gali būti tik savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai ir įmonės vadovas, prieštarauja Įstatymo 10 straipsnio 2 daliai. Šio straipsnio 2 dalyje numatyta, kad valdybos nariais turi būti skiriami valstybės tarnautojai, kiti fiziniai asmenys, kurių skaičius įmonėse turi sudaryti ne mažiau kaip 1/2 įmonės įstatuose nurodyto valdybos narių skaičiaus, darbuotojų atstovai, kurie turi sudaryti ne mažiau kaip 1/5 įmonės įstatuose nurodyto valdybos narių skaičiaus, bet ne mažiau kaip vieną. Įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad valdybos nariu gali būti skiriamas ir įmonės vadovas. Įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 5 punkto nuostatos įpareigoja įstatuose nurodyti net tik valdybos kompetenciją, narių skaičių, bet ir valdybos narių skyrimo, atšaukimo, atsistatydinimą tvarką.

12) Įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 6 punktą numato, kad įstatuose turi būti nurodyta įmonės vadovo kompetencija, jo skyrimo, atšaukimo ir atstatydinimo tvarka. Nuo Įstatų priėmimo dienos iš esmės yra pasikeitusi vadovo skyrimo tvarka - įvesta 5 metų kadencija, numatyti atvejai, kada asmuo negali būti įmonės vadovu. Atsižvelgiant į teisinio reglamentavimo pokyčius, susijusius su vadovo darbo santykiais, būtina peržiūrėti ir Įstatų nuostatas.

13) Įstatų 3.11 papunktis prieštarauja Įstatymo 10 straipsnio 17 punktui, kuriame numatyta, kad už veiklą valdyboje jos nariams atlyginama įmonės lėšomis Vyriausybės nustatyta tvarka. Valdybos nariui išmokama suma per mėnesį negali būti didesnė kaip 1/5 įmonės vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2015-10-14 nutarimo Nr. 1092

„Dėl valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių valdybų narių atlygio skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir civilinės atsakomybės draudimo” 1 punktu patvirtino Valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių valdybų narių atlygio skyrimo tvarkos aprašą, kuris nustato valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių valdybų narių, nurodytų Įstatymo 10 straipsnio 2 ir 3 dalyse, atlygio už veiklą įmonės valdyboje skyrimo tvarką. Tuo tarpu Įstatuose nurodoma, kad už veiklą valdyboje jos nariams neatlyginama.

Dėl teikimo 2, 11 ir 12 punktuose išdėstytų siūlymų, informuojame, kad Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso antros knygos 47 straipsnio 3 dalyje, numatyta, kad juridinio asmens dalyvių susirinkimo kompetencijos ir šaukimo tvarkos, kitų juridinio asmens organų kompetencijos bei skyrimo ir atšaukimo tvarkos, juridinio asmens steigimo dokumentų keitimo tvarkos nurodyti nereikia, jeigu ji nesiskiria nuo įstatymuose nustatytos ir apie tai nurodoma pačiuose įstatuose. Analogiška nuostata įtvirtinta Įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje: „Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos kompetencijos, valdybos, jeigu ji sudaroma, kompetencijos, vadovo kompetencijos, jo skyrimo ir atšaukimo tvarkos ir įmonės įstatų keitimo tvarkos įstatuose nurodyti nereikia, jeigu tai nesiskiria nuo šiame Įstatyme nustatytųjų ir apie tai nurodoma pačiuose įstatuose. Įstatuose gali būti ir kitų nuostatų, neprieštaraujančių šiam ir kitiems įstatymams.”

Įstatymo 6 straipsnio 5 dalyje numatyta, kad pakeistus įmonės įstatus tvirtina įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija. Įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad savivaldybės įmonės savininkė yra savivaldybė. Savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas savivaldybė įgyvendina per savivaldybės vykdomąją instituciją. Vietos savivaldos įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 2 punkte numatyta, kad savivaldybės vykdomoji institucija (vykdomosios institucijos) – savivaldybės administracijos direktorius, savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas (pavaduotojai) (kai ši (šios) pareigybė (pareigybės) steigiama (steigiamos) ir kai šiai (šioms) pareigybei (pareigybėms) suteikiami vykdomosios institucijos įgaliojimai), turintys viešojo administravimo teises ir pareigas.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta aukščiau, ir, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 8 straipsnio 1 dalimi, s i ū l a u:

1) Telšių rajono savivaldybės tarybai artimiausiame posėdyje (bet ne vėliau kaip per 1 mėnesį) svarstyti Telšių rajono savivaldybės tarybos 2013-03-21 sprendimo Nr. T1-136 „Dėl savivaldybės įmonės Telšių butų ūkio įstatų pavirtinimo“ panaikinimo klausimą.

Apie priimtą sprendimą Vyriausybės atstovui turi būti pranešta raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

2) Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriui per 5 darbo dienas, nuo teikimo gavimo dienos, svarstyti savivaldybės įmonės „Telšių butų ūkis“ Įstatų pakeitimo klausimą.

Apie priimtą sprendimą Vyriausybės atstovui turi būti pranešta raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Atkreipiu Mero dėmesį į tai, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, *meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šiuo teikimu supažindinti savivaldybės tarybos narius*.

Informuoju Jus apie tai, kad Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, gali nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą, jeigu bus gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto prašymas šį terminą pratęsti. Prašymas nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą turi būti motyvuotas ir pagrįstas.

Vyriausybės atstovė Klaipėdos ir Tauragės apskrityse,
laikintai einanti Vyriausybės atstovo Šiaulių ir Telšių apskrityse pareigas

Daiva Kerekeš